

**Приватний вищий навчальний заклад
«Медико-Природничий Університет»**

м. Миколаїв

СИЛАБУС

Навчальна дисципліна	Сексологія та сексопатологія
Освітньо-професійна програма	Психологія
Освітньо-професійний ступінь	Перший (бакалаврський)
Спеціальність	053 Психологія
Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»
Статус дисципліни	Вибіркова
Форма навчання	Очна
Рік навчання/семестр	IV рік, семестр 7
Кількість кредитів ECTS/ Обсяг	Кредитів 5 усього годин 150 лекцій 24 семінарські 48 самостійна робота 78
Викладач ПП	
Е-mail, контактний телефон викладача	
Посилання на сайт	
Консультації	За графіком впродовж навчального року
Анотація до курсу	Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами кредитномодульної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати студент відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Сексологія та сексопатологія», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів. «Сексологія та сексопатологія» є складовою частиною дисциплін психологічного циклу вибіркового блоку.
Мета та завдання курсу	Мета: розкрити психологічні прояви та детермінанти сексуальності людини, причини виникнення сексуальних розладів, ознайомити з основними методами та принципами психотерапії сексуальних порушень. Завдання: - розкрити місце сексології та сексопатології в системі наук, а також її основні поняття і принципи; - надати студентам необхідну інформацію про сучасний стан та актуальні проблеми наукових знань із сексології та сексопатології; - ознайомити із закономірностями психосексуального розвитку людини; - визначити детермінанти та основні прояви сексуальності; - ознайомити студентів з анатомо-фізіологічними

основами сексуальності людини;

- розглянути особливості чоловічої та жіночої сексуальності, її вікові та індивідуально-типологічні варіації;
- з'ясувати психологічні особливості гетеро- та гомосексуальних стосунків;
- вивчити сучасні теорії сексуальних розладів;
- розкрити закономірності формування сексуальності людини, основні етапи психосексуального розвитку та порушення, які можуть виникнути на цих етапах;
- навчити студентів застосовувати деякі методи психодіагностики та психотерапії при роботі з сексуальними розладами.

Передумови вивчення дисципліни:

Сексуальна освіченість є важливою передумовою гармонійного особистого життя людини, збереження і поліпшення її репродуктивного здоров'я, правильного статевого виховання дітей, толерантного ставлення до осіб із нетиповою сексуальною поведінкою. Цьому сприяють знання анатомо-фізіологічних основ сексуальності людини, особливостей її статевого життя на різних вікових етапах, сексуальних розладів, дисгармоній, їх профілактики та терапії. Крім того, такі знання допомагають краще розуміти і відчувати партнера, легше долати різноманітні кризи. Нагромадженням, систематизацією таких знань займається сексологія та сексопатологія.

Навчальний курс має складний та синтетичний характер. Його програма охоплює як проблеми нормальної людської сексуальності, так і проблеми сексопатології, особливо в питаннях формування статевої ідентифікації і сексуальної орієнтації.

В результаті вивчення дисципліни студент

має знати:

- історію розвитку сексології та сексопатології;
- основні закономірності психосексуального розвитку;
- етапи формування сексуальності;
- основні напрями наукових досліджень за даною проблематикою;
- фізіологічні основи сексуальності та статевої поведінки;
- визначення, критерії, види сексуальної норми;
- розлади пренатальної статевої диференціації;
- розлади психосексуального розвитку, статевої поведінки, статевої ідентифікації;
- етіологію сексуальних розладів та імовірні шляхи їх профілактики.

має вміти:

- давати науковий аналіз різним підходам щодо пояснення природи людської сексуальності;
- пояснювати особливості психосексуального розвитку дитини;
- визначати причини індивідуальних розбіжностей у

			проявах сексуальності; - ідентифікувати проблеми сексуального характеру; - надати психологічну допомогу людині залежно від порушення; - дослідити сексуальну гармонію подружньої пари; - надати психологічну консультацію подружній парі; - застосувати деякі психотерапевтичні техніки
Програмні результати навчання			
Під час вивчення дисципліни «Сексологія та сексопатологія» у здобувачів вищої освіти мають сформуватися наступні компетентності: Загальні: ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. Фахові: ФК 08. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову). ФК 09. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту. У результаті вивчення навчальної дисципліни може бути досягнуто такі програмні результати навчання: ПРН 1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання . ПРН 2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань для розуміння спеціальних розділів психології з метою майбутньої спеціалізації та освоєння міждисциплінарного зв'язку. ПРН 11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій.			
Зміст курсу			
№ з/п	ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ		Кількість годин
1	Тема 1. Сексологія та сексопатологія як галузь науки		2
2	Тема 2. Історія становлення і розвитку сексології		2
3	Тема 3. Етологічний підхід в сексології		4
4	Тема 4. Чоловіча рангова ієрархія в природі та соціумі.		2
5	Тема 5. Статева конституція чоловіка та жінки		2
6	Тема 6. Кроскультурні аспекти сексуальності		2
7	Тема 7. Психологія любові та кохання		2
8	Тема 8. Любовна адикція		2
9	Тема 9. Моделі сексуальності		2
10	Тема 10. Анатомо-фізіологічні основи сексуальності		2
11	Тема 11. Сексуальні розлади та дисфункції.		2
	Усього:		24
№ з/п	ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ		Кількість годин
1.	Тема 1. Сексологія та сексопатологія як галузь науки		4
2.	Тема 2. Історія становлення і розвитку сексології		4
3.	Тема 3. Етологічний підхід в сексології		6
4.	Тема 4. Чоловіча рангова ієрархія в природі та соціумі.		4
5.	Тема 5. Статева конституція чоловіка та жінки		4

6.	Тема 6. Кроскультурні аспекти сексуальності	4
7.	Тема 7. Психологія любові та кохання	4
8.	Тема 8. Любовна адикція	4
9.	Тема 9. Моделі сексуальності	4
10.	Тема 10. Анатомо-фізіологічні основи сексуальності	6
11.	Тема 11. Сексуальні розлади та дисфункції.	4
	Усього:	48
№ з/п	ТЕМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ	Кількість годин
1.	Порнографія в історичному та кроскультурному вимірі	4
2.	Проституція і сексуальність	3
3.	Засоби контрацепції в історичному та кроскультурному вимірі	3
4.	Култ Фалоса та Лінгама в історичному та кроскультурному вимірі	3
5.	Сексуальність монарших осіб	3
6.	Сексуальні ритуали в історичному та кроскультурному вимірі	3
7.	Дефлорація в історичному та кроскультурному вимірі	3
8.	Гомосексуалізм в історичному та кроскультурному вимірі	3
9.	Фетишизм в історичному та кроскультурному вимірі	3
10.	Ексгібіціонізм та вуайєризм.	3
11.	Транссексуалізм.	3
12.	Садизм і мазохізм	3
13.	Сексуальна революція 60-70-х рр. 20 ст.	3
14.	Типи сексуальних культур	3
15.	Мастурбація в історичному та кроскультурному вимірі	3
16.	Секс-іграшки та секс-тренажери	3
17.	Етнографічні дослідження про вплив мови, обрядів, символів, ритуалів, культур на сексуальне життя людини	3
18.	Згвалтування як крайній прояв сексуальної агресії (раптофілія). Психологічний портрет гвалтівника.	3
19.	Інцест в історичному та кроскультурному вимірі	3
20.	Психосоматичні сексуальні розлади	4
21.	Еректильна дисфункція – основна проблема чоловічої сексопатології	3
22.	Прискорена еякуляція	3
23.	Фрігідність та вагінізм	3
24.	Чоловічі та жіночі статеві гормони	3
25.	Експлуатація сексуальної символіки в рекламі	4
	Усього:	78

Пререквізити	Психофізіологія, репродуктивне здоров'я та планування сім'ї
Кореквізити	
Постреквізити	Післядипломне навчання та також закладає фундамент для подальшого засвоєння здобувачами знань та вмінь з циклу дисциплін професійної та практичної підготовки за освітнім рівнем магістр

Методи навчання	Методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: словесні: проблемний виклад лекції, бесіда, дискусія семінари, тощо.
Засоби діагностики	Форма поточного контролю – усне опитування, тестування на практичних заняттях, виконання індивідуальних завдань. Періодична форма контролю – виконання контрольних робіт, розробка проєктів, планів, колоквиуми, творчі роботи. У процесі навчання студентів використовуються наступні методи контролю: методи усного контролю, методи письмового контролю, методи практичного контролю, дидактичні тести, спостереження, методи програмованого контролю. Відповідно до вимог регламенту навчального процесу для успішного засвоєння знань студентами та об'єктивного їх оцінювання здійснюється: • систематичний поточний контроль знань під час практичних занять у формі вибіркового усного опитування та практичних завдань, підготовки доповідей за темою заняття, доповнень до доповідей, участі в обговоренні, презентації самостійних завдань. • модульний контроль у формі стандартизованого опитування за теоретичними питаннями, написання студентами поточних письмових тестових завдань, практичних завдань за означеними модулями.
Засоби контролю	поточний контроль, підсумковий контроль (залік)
Перелік питань до підсумкового контролю вивчення курсу	
1. Сексологія та сексопатологія як галузь науки. 2. Структура сексологічного знання. 3. Предмет та завдання сексології. 4. Місце сексології у системі наук, міждисциплінарні зв'язки. 5. Інтегративна сексологія А. В. Любарського. 6. Основні етапи розвитку сексології. 7. Виникнення консервативних напрямів у ставленні до сексуальності: романтизм, вікторіанство, пуританство. 8. Етап досексологічних знань. 9. Найважливіші відкриття сексологічної науки. 10. Роль вчених у створенні наукової сексології (Г.Хевлок, Ріхард фон Крафт Ебінг. М.Хіршфельд, І.Блох, З. Фрейд). 11. Сексологічні опитування А. Кінзі. 12. Дослідження В. Мастерс і В. Джонсон. 13. «Сексуальна революція» 50-70 рр. XX ст. 14. Етологічний підхід в сексології. 15. Етологія людини в соціумі та її значення для сексологічної науки. 16. Гендерна та сексуальна теорії походження суспільства. 17. Проблема домінування статей: роль чоловіка та жінки в еволюції. 18. Біологічне значення полігінії та поліандрії. 19. Феномен бонобо. Короткочасні сексуальні зв'язки. 20. Біохімічне, еволюційне та психологічне підґрунтя вірності партнеру. 21. Ефект Куліджа. 22. Критерії чоловічої та жіночої привабливості. 23. Чоловіча рангова ієрархія в природі та соціумі. 24. Поняття ієрархії домінування.	

25. Грумінг у стадних тварин.
26. Типологія Альфи та Омеги.
27. Еволюційні та психологічні причини ревності.
28. Поняття про статеву конституцію.
29. Шкала векторного визначення жіночої статевої конституції за І.Л. Ботневою
31. Етносексологія. Типи сексуальних культур.
32. Сексуальні обряди і звичаї різних часів та народів. Сексуальна ініціація.
33. Етнографічні дослідження про вплив мови, обрядів, символів, ритуалів на сексуальне життя українців.
34. Сексуальні установки та сексуальні сценарії.
35. Теорія любовної карти Мані.
36. Психологія любові та кохання. Міфи про любов
37. Еволюційно-біологічні детермінанти кінечності любові.
38. Концепція триєдиного мозку П.Мак-Ліна.
39. Біохімія любові. Роль нейромедіаторів у формуванні почуттів.
40. Трьохкомпонентна теорія любові Стернберга.
41. Види любові за Е.Фромом.
42. Мови любові за Г.Чепменом.
43. Стадії розвитку стосунків за Н. Пезешкіаном.
44. Ознаки здорової емоційної близькості. Формула здорових стосунків.
45. Любовна адикція. Ознаки емоційної залежності.
46. Біохімічний механізм виникнення психологічної адикції.
47. Причини любовної адикції.
48. Типи залежних стосунків.
49. Динаміка адитивних стосунків.
50. Механізм «Ідеалізація-Знецінювання» у стосунках.
51. Формування і динаміка сексуальності за Г.С. Васильченком.
52. Етапи психосексуального розвитку за У. Мастерсом і В. Джонсон.
53. Балансна модель сексуальності Н. Пезешкіана.
54. Багатовимірна детермінація статі. Теорія КВІР.
55. Моделі маскуліності та фемініності. «Третя стаття».
56. Гомосексуальність: міфи та еволюція поглядів.
57. Естральний та менструальний цикли.
58. Особливості чоловічих та жіночих статевих клітин.
59. Вплив статевих гормонів на сексуальну поведінку.
60. Овуляція та запліднення. Бакулум у ссавців.
61. Детермінанти та критерії вибору статевого партнера.
62. Основні форми статевого життя людини.
63. Сексуальні реакції та копулятивний цикл.
64. «Чарівна квітка»: довга історія вивчення та анатомія Йоні.
65. Психологія сексуальних патологій.
66. Порушення статевого розвитку в пренатальному періоді.
67. Синдром Домініканської республіки.
68. Сексуальні розлади.
69. Класифікація парафілій.
70. Сексуальні дисфункції.

Політика курсу

Навчальна дисципліна «Сексологія та сексopatологія» є вибірковою дисципліною для здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Психологія» спеціальності 053 Психологія.

При вивченні навчальної дисципліни «Сексологія та сексopatологія» здобувач виконує завдання згідно з навчальним планом та у відповідності до програми силабусу, що включають

відвідування практичних занять, опрацювання інформаційних джерел та літератури, підготовку до занять, підготовку презентацій.

Запізнені завдання (письмові роботи). Здобувачам вищої освіти, які вчасно не мають можливості скласти домашні завдання викладач надає можливість для їх повторного виконання й складання у визначеним ним термін.

Академічна доброчесність. Очікується, що роботи здобувачів будуть їхніми оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикавання джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної не доброчесності. Виявлення ознак академічної не доброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Відвідування занять. Відвідувати усі види навчальних занять; вчасно інформувати деканат про неможливість відвідувати навчальні заняття, складати (перескладати) екзамени, заліки тощо через поважні причини; подати підтверджувальні документи, що засвідчують поважну причину, яка унеможливила відвідування навчальних занять, складання (перескладання) екзаменів, заліків тощо; ліквідовувати академічну заборгованість у встановлені терміни.

Література. Уся література, яку здобувачі вищої освіти не можуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Здобувачі заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Політика оцінювання курсу

Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-трансферною системою здійснюється шляхом поточного, кредитного, підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.

Відповідно до вимог регламенту навчального процесу для успішного засвоєння знань студентами та об'єктивного їх оцінювання здійснюється:

систематичний поточний контроль знань здійснюється під час семінарських і практичних занять у формі вибіркового усного опитування та тестових завдань, підготовки доповідей за темою заняття, доповнень до доповідей, участі в обговоренні, презентації самостійних завдань.

семестровий контроль організовано у формі стандартизованого опитування за теоретичними питаннями, написання студентами поточних письмових тестових завдань, практичних завдань за модулями;

оцінювання рівня виконання самостійної роботи проводиться на основі перевірки змісту роботи та її захисту у формі доповіді, реферату.

самостійне завдання перевіряється на відповідність оформлення згідно з вимогами, а також на повноту, ґрунтовність матеріалу, наявність цікавих фактів та прикладів, висновків.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти під час самостійної роботи на семінарських та практичних заняттях

1-2 бали – студент виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, може поверхово аналізувати події, процеси, явища і робити певні висновки; відповідь його правильна, але недостатньо осмислена; самостійно відтворює більшу частину навчального матеріалу; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, вміє застосовувати знання для виконання за зразком; користується додатковими джерелами.

3 бали – знання студента є достатньо ґрунтовними, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, логічно висвітлює події з точки зору смислового взаємозв'язку, вміє аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки та залежності між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями. Студент виявляє вміння рецензувати відповіді інших та опрацьовувати матеріал самостійно.

4 бали – студент володіє глибокими та міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та протиріччя процесів; робить

аргументовані висновки; критично оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; використовує додаткові джерела та матеріали; самостійно визначає окремі цілі власної учбової діяльності; вирішує творчі завдання; відрізняє упереджену інформацію від об'єктивної; здатен сприйняти іншу позицію як альтернативну.

5 балів – студент має системні, дієві знання, виявляє творчі здібності у навчальній діяльності, користується широким арсеналом засобів-доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; вміє ставити й розв'язувати проблеми, самостійно здобувати та використовувати інформацію, виявляє власне ставлення до неї; логічно і творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої обдарування та нахили.

Комплексна діагностика знань, умінь та навичок студентів з дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного і підсумкового контролю знань (заліку).

Форма підсумкового контролю – залік на основі суми балів набраних за кожний модуль та складання власне заліку.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота											КР	Залік	Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11			
4	4	7	4	4	4	4	4	4	7	4	10	40	100

Шкала оцінювання ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Рекомендована література

Основна

1. Б.М. Ворнік, Є.В. Кришталь Сексологія і сексопатологія : підручник К. : ВСВ «Медицина», 2023. — 631 с.

<https://emed.library.gov.ua/wp-content/uploads/tainacan-items/26427/69356/Seksolohiia-i-seksopatolohiia.pdf>

2. Бочелюк В.Й., Черепехіна О. А. Психологія сексуальності. Київ: ВД «Скіф», 2020. 312 с.

3. Гайденок В. Гендер і сексуальність: хрестоматія. Суми: Університетська книга, 2020. 140 с.

4. Саричев Я. В., Устенко Р. Л., Є. Г. Сонник. Сексуальні девіації. Судова сексологія: навч. посіб. для студентів вищих медичних навчальних закладів. Полтава: Миргород, 2018. 132 с.

5. Терлецька Ю. М., Закалик Г. М. Психологічна та кримінологічна сексологія. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 348 с.

6. Федоренко Р. П. Психологія сексуальності. Сексуальна задоволеність та психологічне благополуччя партнерів. Психологія сім'ї: навч. посіб. Луцьк: Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі

Українки, 2015. С. 147–181.

<https://core.ac.uk/download/pdf/153585033.pdf>

9. Фройд З. Психологія сексуальності. Харків: Фоліо, 2019. 160 с.

[http://vnz-](http://vnz-mpu.com.ua/images/pdf/%D0%91%D1%96%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BA%D0%B0/%D0%9F%D0%A1_%D0%9B%D1%96%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0_%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B0_02.10.2024.pdf)

[mpu.com.ua/images/pdf/%D0%91%D1%96%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BA%D0%B0/%D0%9F%D0%A1_%D0%9B%D1%96%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0_%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B0_02.10.2024.pdf](http://vnz-mpu.com.ua/images/pdf/%D0%91%D1%96%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BA%D0%B0/%D0%9F%D0%A1_%D0%9B%D1%96%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0_%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B0_02.10.2024.pdf)

Додаткова

1. Берн Е. Секс у людському коханні. Ігри, в які грають у ліжку. Харків: Книжковий клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2020. 256 с.

https://bookclub.ua/images/db/books/pdf/seks_y_ludskomy_kohanni.pdf?srsId=AfmBOop_j2GpsjTa8hMMNmPhwrVeM0oAZbU2L_So97xwuVG9rDeIVDO5

2. Брехманн Н., Дааль Е. Приховане диво. Вся правда про анатомію жінки. Харків: Вівсянка, 2019. 320 с.

3. Варламова Д., Фоєр О. Секс. Від нейробіології лібідо до віртуального порно. Київ: «Book Chef», 2019. 336 с.

4. Деліс Д, Філіпс К. Пастка пристрасті. Як її уникнути та здобути щастя в коханні. Харків: «Vivat», 2020. 352 с.

5. Комарек С. Чоловік як еволюційна інновація? Есеї про чоловічу природу, сексуальність, життєві стратегії та метаморфози маскулінності. Львів: Априорі, 2018. 432 с.

6. Нагоскі Е. Як бажає жінка. Правда про сексуальне здоров'я. Харків: «Книжковий клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2019. 480 с.

[http://vnz-](http://vnz-mpu.com.ua/images/pdf/%D0%91%D1%96%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BA%D0%B0/%D0%9F%D0%A1_%D0%9B%D1%96%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0_%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B0_02.10.2024.pdf)

[mpu.com.ua/images/pdf/%D0%91%D1%96%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BA%D0%B0/%D0%9F%D0%A1_%D0%9B%D1%96%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0_%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B0_02.10.2024.pdf](http://vnz-mpu.com.ua/images/pdf/%D0%91%D1%96%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BA%D0%B0/%D0%9F%D0%A1_%D0%9B%D1%96%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0_%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B0_02.10.2024.pdf)